

POSTANOWIENIE

16 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym 16 lutego 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa E. M.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej E. M.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 27 czerwca 2022 r., I ACa 954/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego poniesionymi przez stronę pozwaną.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie

i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 27 czerwca 2022 r. (sygn. akt I ACa 954/21) pełnomocnik powódki E. M. oparł wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., stwierdzając, że rozstrzygnięcie to zapadło z oczywistym naruszeniem prawa materialnego, to jest art. 445 § 1 w zw. z art. 444 § 1 k.c., a ponadto Sąd drugiej instancji pozbawił powódkę prawa do rzetelnego i sprawiedliwego procesu, możliwości obrony oraz prawa do sądu. W ocenie pełnomocnika powódki Sąd Apelacyjny, w ślad za Sądem Okręgowym w Katowicach, wadliwie przyjął, że w realiach stanu faktycznego sprawy postępowanie dowodowe nie wymagało uzupełnienia odnośnie do dowodu z opinii biegłych sądowych oraz opinii odpowiedniego instytutu naukowego lub naukowo – badawczego z zakresu chorób oczu, a dopuszczone i przeprowadzone dowody okazały się zdawkowe i wybiórcze. W dalszej kolejności pełnomocnik skarżącej stwierdził, że Sąd drugiej instancji wadliwie zastosował art. 445 § 1 k.c., gdyż nie dokonał uprzednio zindywidualizowanej oceny stanu faktycznego sprawy, w niewielkim stopniu skonkretyzował go, zwłaszcza, co do określenia stopnia natężenia doznanej, wskutek wypadku samochodowego, przez powódkę krzywdy. W konsekwencji, zdaniem pełnomocnika powódki, kwota, stanowiąca „sumę odpowiednią” przyznanego skarżącej zadośćuczynienia okazała się rażąco niska, a Sąd Apelacyjny w Katowicach zaniechał szczegółowego określenia przesłanek i kryteriów, na których oparł swoje stanowisko. Rekapituluując swoje wywody pełnomocnik powódki, mając na względzie wskazane w skardze kasacyjnej uchybienia dotychczasowego postępowania sądowego, wniósł o jej przyjęcie do rozpoznania przez Sąd Najwyższy, z uwagi na przyczynę oczywistej zasadności.

Odnosząc się do skonkretyzowanej przez pełnomocnika skarżącej przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., należy stwierdzić, że w orzecznictwie Sądu

Najwyższego wyjaśniono, że zachodzi ona wówczas, kiedy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie kwalifikowanych uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym i oczywistym, polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Do wykazania oczywistej zasadności skargi powinno wystarczyć jedno konkretne twierdzenie, jedna stanowcza, przekonująca od razu teza, wskazująca racje podważające rozstrzygnięcie poddane krytyce i zaskarżeniu. W rezultacie oczywista zasadność skargi kasacyjnej może wynikać tylko z oczywistych błędów sądu spowodowanych rażącym naruszeniem zasad wykładni lub stosowania prawa. Na tym właśnie polega „oczywista” zasadność środka zaskarżenia w rozumieniu przyjętym w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 grudnia 2019 r., IV CSK 307/19, niepubl.). Konieczność zawarcia w skardze kasacyjnej odrębnego elementu w postaci uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), obok innych elementów konstrukcyjnych skargi (art. 398⁴ § 1 pkt 1-3 k.p.c., w tym uzasadnienia podstaw skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) oznacza, że w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania należy wykazać bez potrzeby i możliwości sięgania do uzasadnienia podstaw skargi kasacyjnej o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Wymagania tego nie spełnia uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej wniesionej przez powódkę, które nie zawiera jasnego i przekonującego wyводу wykazującego jej oczywistą zasadność, lecz jest w istocie powtórzeniem podniesionych zarzutów wypełniających obie podstawy kasacyjnej z oceną, że naruszenia tych przepisów przez Sąd drugiej instancji miały charakter oczywisty. Rekapitulując te rozważania stwierdzić trzeba, iż powołana przez powódkę przesłanka uzasadniająca przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie została wykazana.

Wskazać należy również, że nie zachodzi też nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy odstąpił, na podstawie art. 102 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., od obciążania powódki kosztami postępowania kasacyjnego poniesionymi przez stronę pozwaną, uwzględniając charakter dochodzonego roszczenia oraz sytuację osobistą powódki.

[SOP]

(r.g.)